

KARKSI SÕNA

• Karksi valla infoleht • Nr. 3 (149) Märts 2008 •

Valla rahad 2008. aastal

Volikogus vastuvõetud 2008. aasta vallaelarve maht on 62 853 600 krooni, aga seoses kooli remondiga võib eelarve tõusta üle 80 miljoni krooni.

Suurim tulu tuleb üksikisiku tulumaksust, mida on planeeritud 26 miljonit krooni. Tulumaksu laekumine on viimasel kahel aastal tõusnud üle 20 protsendi aastas. Sellel aastal on tulumaksu laekumise kasvuks arvestatud 12 protsenti.

Maomanikud maksavad maa-maksuna eelarvesse 2,6 miljonit krooni. Riigi eraldised eelarvesse on 21 miljonit krooni. Laenusumma on praegu planeeritud 2,5 miljonit krooni. Majandustegevuse, vara müügi ja eelmise aasta eelarve jäägi osa moodustab 10 miljonit krooni.

Eelarvest suurima osa, 41 protsenti ehk 25,6 miljonit krooni saab haridus, järgnevad vabale ajale ja kultuurile tehtavad kulud 13 protsendiga, mille maht on 8,17 miljonit krooni.

Võrreldes eelmise aastaga on vabale ajale ja kultuurile suunatud raha osa suurenenud kogu eelarve mahust 0,6 protsendi võrra. Põhjus: selles valdkonnas tegutseb esimest aastat noortekeskus oma 810 000-kroonise eelarvega. Noortekeskus teeb head tööd, ta on võtnud eesmärgiks mitmekesistada noorte suunatud tegevusi. Selleks planeerib ta saada aastas toetusi teistelt organisatsioonidelt rohkem, kui on valla kinnitatud noortekeskuse eelarve.

Vallavolikogu ja vallavalitsuse ülalpidamiseks kulub 4,65 miljonit krooni, mis on 7,4 protsenti eelarve mahust. Laenu tagasimakseteks ja teenindamiseks on eelarves 3,6 miljonit krooni, mis moodustab 5,7 protsenti. Valla laenu jääk aasta alguse seisuga on 17 miljonit krooni, mis on vaja 2015. aastaks tagasi maksta.

Kõige rohkem raha kulub palgade maksmiseks. Vallal on 175 töökohata ning palgakulu on 26 miljonit krooni aastas, mis on 15 protsenti ehk 3,3 miljonit krooni rohkem kui eelmisel aastal. Palgatõus jäi eelmise aastaga võrreldes 7 ja 25 protsendi vahele. Rohkem tõusis protsendiliselt madalapalgaliste töötasu seoses miinimumpalga tõusuga ning lasteaia, kooli ja huvikoolide õpetajate töötasu vastavalt vabariigi valitsuse palgapoliitikale.

Palgatõusu vajadus on ikkagi suur, sest valla 175 töötaja keskmine palk moodustab ainult kolmveerandi Eesti keskmisest palgast.

Majanduskuludeks kulub 18 miljonit krooni, tõus võrreldes eelmise aastaga on 23 protsenti. Suure osa majanduskulude tõusust annab «Textuuri» müüdiva soojuse hinna tõus üle 30 protsendi, võrreldes eelmise aastaga.

Investeeringuteks on sellel aastal ette nähtud 11,5 miljonit krooni, mis on üle 18 protsendi eelarvest. Suurem osa sellest rahast läheb koostöös riigiga Karksi ürgoru teelõigu remondiks ja kergliiklustee rajamiseks Karksin. Kokku koos tänavavalgustuse rajamisega on valla panus sellesse projekti 8 miljonit, projekti kogumaksumus on 46 miljonit krooni. Tee valmimise tähtaeg on 31. oktoober 2008.

Teine suur töö, mis kohe-kohe peaks algama, on gümnaasiumihoone vana maja kapitalremont. Riigihanke tulemused selguvad märtsi lõpus. Siis saab täpsemalt rääkida, kui palju ehitus maksma läheb ja palju laenu võtma peab. Plaani on töö lõpetada veel selle aasta lõpul.

Eelarve on küll suur, kuid kõiki soove ei suudeta ikkagi täita. Kevade jooksul arutatakse väga intensiivselt valla arengukava. See on aeg ja koht, kus valla ees seisvaid ülesandeid vaagida ja tähtsuse järgi ritta seada. Arengukavas kavandatu jõuab ellu läbi eelarve.

Kutsun kõiki lehelugejaid oma panust andma arengukava aruteludesse rahvakoosolekutel ja pakkuma häid ideid otse tegijatele.

Arvo Maling

Sõnumeid

Õpetlik kohtumine

29. jaanuaril oli Karksi lasteaialastel põnev päev: külla tulid juhtivkonstaabel Siim Siig Karksi-Nuiast ja Maarja Aunap Viljandist. Külalised saabusid autoga otse lasteaiahoone ette. Lapsed said politseiautot lähedalt uurida, demonstreeriti vilkurite sähvimist, sireeni ja valjuhäädussüsteemi. Autot uudistasid mõlema aiarühma mudilased.

Toas tutvustasid politseinikud oma tööd lähemalt. Noorsoopolitseinik selgitas lastele, milliseid probleeme võib alaealistel ette tulla. Tekkinud arutelu käigus said lapsed teada, kui kaua tohivad nad öhtuti öues olla, kas ja kui kaugele kodust tohib üksinda minna ning kui tähtis on vanemate sõna kuulata ja nende kehtestatud reeglitest kinni pidada.

Siim Siig näitas lastele politseiniku varustust, sealhulgas kuulivesti, mida sai soovi korral ka selga proovida. Selgus, et see oli päris raske. Oma silmaga vaadata ja uurida võis kumminuia ja käeraudu. Jälgisime ka sõrmejälgede võtmist. Lapsed said teada, et politseiniku töö on raske, kuid tema poole võib alati murega pöörduda.

Külalised soovitasid lastel edaspidigi tublid olla ja kindlasti palju sporti teha, et terved ja tugevad olla. Lõpetuseks pakutud kommente paberitelt vaatas vastu Lövi Leo, kes tuletas lastele meelde vajaliku telefoninumbri 110.

Anneli Mäeots,
lasteaia muusikaõpetaja

Valla vokaalansamblite päev

5. aprillil kell 14 ootame kõiki valla vokaalansambleid ja soliste Karksi külamajja. Igal kollektiivil tuleb esitada kaks laulu vabal valikul ning kontserdile järgneval koosviibimisel on oodatud kõik põnevad etteasted. Külla on lubanud tulla ansambel Kärstnast.

Palume kollektiividel endast teada anda 14. märtsiks Karksi külamajja telefonil 433 2736. Ootame kontserdile arvukalt huvilisi.

Tea Sõlg,
külamaja juhataja

Veebruar lasteaias

Veebruarikuu on meie lasteaias olnud sündmusterikas.

Sõbrapäeval said kokku nii suured kui väikesed ühises mängu- ja tantsuringis. Sõpru üllatati enda tehtud kingitustega.

Terve uue aasta tegemised ja toimetused on kulgenud Eesti Vabariigi 90. sünnipäeva vaimus. Kõik rühmad valmistasid huvitavaid väljapanekuid, mida saab uudistada ka praegu. Muusikatundides õppisid lapsed selgeks uusi laule ja tantsu.

Selle kuu kõige meeldejäävaks sündmuseks kujunes 22. veebruari aktus lasteaia saalis. Enamik lapsi ja töötajaid olid riietunud

rahvarõivisse. Kõik lapsed nii meie majast kui Karksist said esineda. Nähtu valmistas rõõmu kõigile kuulajatele ja vaatajatele. Tore oli vaadata lasteaia töötajate tantsurühma esinemist.

Aktus lõppes ühise laulmisega. Seejärel sõbruneti Karksi lastega. Lõbusat tralli jätkus seni, kuni kutsuti pidulikule lõunale.

Eha Gusev,
lasteaiaõpetaja

Majandustegevuse register

Ettevõtja, kes on kirjast majandustegevuse registris, peab igal aastal hiljemalt 15. aprilliks esitama kinnituse registreeringu õigsuse kohta. Kinnitus esitatakse samale haldusorganile, kellele esitati registreerimistaotlus. Kaubandustegevuse seaduse alusel tegutsevad ettevõtjad on registreeringu teinud vallavalitsuse kaudu.

Kinnituse blanketi saab internetist aadressil <http://mtr.mkm.ee> "registreeringu õigsuse kinnitamise vorm ja juhend" või vallavalitsusest.

Tõnis Laurik

Tulekul on hajaasustuse veeprogramm

Siseministerium valmistab ette hajaasustuse infrastruktuuri veeprogrammi, mille eesmärk on parandada puhta vee kättesaadavust. Selle saavutamiseks lubab riik eraldada ka oma osa, mis Karksi valla puhul on tõenäoliselt 180 000 krooni. Programmis osalemise ja toetuse saamise tingimused ei ole veel kindlaks määratud, vastav määrus ilmub loodetavasti teises kvartalis.

Probleeme puhta vee kättesaamisega on ka paljudel Karksi valla elanikel, kuid täpsem ülevaade olukorraldaval vallavalitsusel puudub. Et olla paremini valmis kasutama programmi võimalusi, palub vallavalitsus andmeid probleemide ja lahendusvõimaluste kohta elamute omanikelt, kellel on probleeme veevarustusega ja kes soovivad neid lahendada.

da. Andmed palume esitada kirjalkult või aadressil vald@karksi.ee.

Taotlusi toetuse saamiseks saab esitada alles pärast tingimuste selgumist. Tõenäoliselt hakkab neid vastu võtma Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus. Täiendava info saamiseks edastame selle «Karksi Sõnas».

Tõnis Laurik

Luulelavastus “Anna — naine Haavakivilt”

Seda saab näha ja kuulda reedel, 7. märtsil Karksi-Nuia Gümnaasiumi aulas. Lavastuse seadja ja esitaja on Linda Olmaru, kes on 1961. aastal lõpetanud lavakunstikateedri näitlejana. Laule esitavad Merle Mürj ja Merike Jaanisk.

Anna Haava elu oli võrdlemisi ühetooniline ning ta pidi üle elama mitu traagilist kaotust. Siiski ei lahkunud ta oma hinges ega oma loomingu lapsea tundlikkusest, helusest, headusest ja muudest eluväärtustest, kaasa arvatud armastusest ja truudusest.

Anna Haava ei saanud oma elu ajal nautida tunnustatust, isegi mitte majanduslikku kindlustatust; tema loomingulisele pärimale aastad saab kokku võtta sõnadega “ainult peale varju ja kätele tööd”. Siiski peetakse tänapäeval Anna Haavat Lydia Koidula järel teiseks suureks naisluuletajaks eesti kirjandusloos.

Linda Olmaru on võtnud südameasjaks Anna Haava mälestuse elus hoidmise.

13. märtsil moodub 51 aastat luuletaja surmast.

Etendus on tasuta.

Ülle Roomets

Vallarahvas liikuma!

Karksi vald võttis vastu otsuse, et osaleb sellelgi aastal üldrahvalikus liikumises “Vallarahvas liikuma!”

Inimese elu on muutunud vähe-liikuvaks. Et kõige suurem oht on haigestuda südame- ja veresoonekonnahaigustesse, siis Südameliidu algatusel ja eestvedamisel kutsutakse inimesi liikuma. Nendel üritustel ei võistelda nagu tavaliselt spordis, vaid igaüks valib ise jõukohase liikumise.

Iga liikumisega ühinenud vald korraldab neli üritust, millest võivad osa võtta kõigi liikumisega ühinenud valdade inimesed. Iga osalenu täidab kohapeal kaardi ja see läheb loosirattasse. Peetakse ka valdadevahelist arvestust ning omavalitsusele, kus enam rahvast läbi hooaja on väljas käinud, antakse hooaja lõppedes üle kopsakas auhind.

Karksi vald korraldab järgmised üritused: 13. aprillil kepikõnd, 11. mail jalgrattamatk, 27. juulil jalgsimatk ja 21. septembril kepikõnd. Kõik üritused algavad pühapäeviti kell 11 Karksi-Nuia Gümnaasiumi juurest.

Jälgige infot valla ja maakonna kodulehekülgedel nii oma valla kui

• Politsei lasteaias.

SILVI PÕLISTE foto

kogu maakonnas toimuvate ürituste kohta. Kõik liikuma!

Uskuge, kõige rohkem võidab liikuja enda tervis. Lisaks võib önn naeratada loosirattas, kui oktoobrikuus tehakse kokkuvõtteid.

Leo Liiber,
spordikooli direktor

Vaktsineerimine aitab haigusi vältida

Reisides võib kaugel maalt kaasa tuua mitmesuguseid haigusi. Nendest hoidumise lihtsaim, kiireim ja mugavaim viis on vaktsineerimine. Enamasti on vaktsiinid tulnud reisijal endal välja osta.

Käesolevast aastast võimaldab riiklik vaktsineerimiskava täiskasvanuid tasuta vaktsineerida difteeria ja teetanuse vastu. Eelistatakse 25- ja 26-aastasi noori, kellel on eelmisest vaktsinatsioonist (tavaliselt koolis) möödunud kümme aastat. Järgpidevuse huvides soovitatakse edaspidi jätkata vaktsineerimist 35, 45 jne. aasta vanuses.

Difteeria on ülemistes hingamisteedes, peamiselt neelus kulgev katutudega põletik. Paksud katud kõris võivad põhjustada hingamistakistuse ja lämbumise. Kui haigustekitaja toksiin kahjustab südant või närvisüsteemi, lõpeb haigus enamasti surmaga.

Teetanuse ehk kangeustuskramptõbi on surmaga lõppev haigus. Nakkuse võib saada haigustekitajat sisaldavate pinnaseosade sattumisel nahahaava.

Kokkupuute puhul mõlema haiguse tekitajatega võivad õigeaegselt tegemata jäänud kaitsesüstid põhjustada probleemseid olukordi.

Täpsemat teavet vaktsineerimise kohta saab oma pereõe või perearsti käest. Aeg tuleb kokku leppida telefoni teel või ise kohale tülles.

Kaitsesüste tehes Karksi-Nuias Kalda t. 6a Sirje Kiriku kabinetis (tel. 435 4045) ja Aive Jaaksoni kabinetis (tel. 434 1003).

Kaja Rummelgas,
perearstikeskuse õde

Tantsime seltskonnatantse

8. märtsil kell 14 toimub kultuurikeskuses seltskonnatantsude turniir. Võisteldakse kahes kategoorias (algajad ja edasijõudnud) ning kolmes vanuseastmes (täiskasvanud kuni 35 aastat, seeniorid kuni 49 aastat ja superseeniorid 50 kuni ... aastat).

Turniirile pannakse kirja e-mailil MP54@hotmail.ee või telefonil 5345 5153 (Maret). Täiskasvanud pealtvaatajad maksavad pileti eest 30 krooni, lastele on turniir tasuta.

Kell 20 toimub keskuse korraldatud tantsuõhtu ansambli “PS Troika” saatel. Pilet ettetellimisel 100 ja kohapeal 120 krooni.

Maryo Šljaiteris

• Esineb lasteaia vanem rühm.

TIIU KÜTI foto

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

20. veebruari istungil

Osa võtsid Ülle Adamson, Jüri Eesik, Katrin Kivistik, Liidia Klaas, Harri Kunimägi, Endel Lepik, Leo Lüiber, Raivo Lill, Heino Luik, Reevo Maidla, Leili Nael, Olavi Pilk, Maire Sala, Enn Sarv, Tarmo Simson, Urmas Villbach ja vallavanem Arvo Maling. Puudus Raimo Sarv.

♦ Muudeti vallavolikogu 2007. aasta 17. oktoobri otsust ja anti Tartu mnt. 12 detailplaneeringu koostamise, korraldamise ja finantseerimise õigused «Maxima» Eesti Osahingule.

♦ Algatati detailplaneering Karksi-Nuias Kalda t. 8 kinnistu üldkasutataval hoonestamata sotsiaalmaal kinnistu jagamiseks, maa sihtotstarbe muutmiseks, hoonestusala ja ehitustingimuste ning tehnovõrkude ja rajatiste asukoha määramiseks.

♦ Kinnitati valla 2008. aasta eelarve kogumahus 62 853 600 krooni, sealhulgas tulud 58 000 000 ja finantseerimistehingud 4 853 600 krooni. (Eelarvega on võimalik tutvuda vallasajas

Viljandi mnt. 1 ja valla kodulehel https://www.karksi.ee/index.php?option=com_doc&Itemid=166).

♦ Otsustati teha riigihange gümnaasiumi vana õppehoone rekonstrueerimiseks avatud hankemenetluse teel ning moodustati pakkumiste avamiseks ja vastavuse kontrollimiseks, hindamiseks ja eduka väljaselgitamiseks komisjon (esimees Heino Luik, liikmed Arvo Maling, Tõnis Laurik, Margus Hütt, Kalle Vister, Inge Dobrus ja Andres Vimmsaare).

♦ Otsustati toetada 2008. aastal valla maapiirkonna elanike paremaks teenindamiseks Abja Tarbijate Ühistu rändkaupluse tegevust 3000 krooniga ja osahingu «Elductum» rändkaupluse tegevust 800 krooniga kuus.

♦ Kinnitati 2008. aastaks vallavolikogu revisjonikomisjoni tööplaan.

♦ Tehti muudatus vallavolikogu külaliikumiskomisjonis. Liikme kohustustest vabastati Alli Laande ja uueks liikmeks kinnitati Liia Oidema.

KARKSI VALLAVALITSUSES

4. veebruari istungil

Osa võtsid Arvo Maling, Pjotr Krjutškov, Andi Sõmmer, Urmas Suurpuu, Peeter Uisk ja vallasekretär Inge Dobrus.

♦ Arutati volikogu hariduskomisjoni ettepanekuid. Otsustati 2008. aastal aasta õpetaja valimisega seotud kulud katta muude hariduskulude eelarvest ja suurendada muusikakooli eelarves koolituskulusid 6100 krooni võrra seoses direktori osalemisega koolijuhitide täiendkoolitusel.

♦ Arutati 2008. aasta eelarve projektille laekunud täiendusi. Otsustati suurendada Karksi Noorte Kunstistuudio kulusid 6000 krooni ja Polli Hooldekodu kulusid 15 447 krooni võrra. Otsustati lisada eelarve tuludesse 2,5 miljonit krooni kinnistu Polli valla prügimägi võorandamisest saadud raha ja Keskkonnainvesteeringute Keskuselt Karksi-Nuia järve puhastamiseks saadud 214 460 krooni tasumisega osahingule «Vändra MP».

♦ Anti ehitusluba Sudiste Maanaiste Seltsile külamajas ruumidele nr. 8 ja 10, et rekonstrueerida need sanitaarruumideks.

♦ Anti nõusolek Karksi-Nuias Heina t. 1 kinnistu ääres 11 pärna võra vähendamiseks ja 1 pärna mahavõtmiseks.

♦ Otsustati mitte algatada Leeli külas Leeli kinnistul keskkonnamõju hindamist seoses noorkarjalauda juurdehitusega, kuna eeldatavalt ei kaasne Leeli kinnistutel kavandatava tegevusega vahetut või kaudset mõju inimese tervisele ja heaolule, keskkonnale, kultuuripärandile või varale.

♦ Otsustati anda plaat heade sportlike tulemuste eest 2007. aastal ning premeerida 1000-kroonise kinkekaardiga valla parimaid sportlasi: parimat naist Anita Maksimovat, parimat meest Märt Israeli, parimat neidu Katrin Kütti, parimat noormeest Sten Sarve, parimat veterani Raimo Sarve ning parimat võistkonda — motosportlasi külakorvis Kert Varikut ja Erkki Kõivu. Rändkarika saab Karksi-Nuia Spordikool valla 2007. aasta parima spordiürituse «Jaanijooks» korraldamise eest.

18. veebruari istungil

Osa võtsid Arvo Maling, Pjotr Krjutškov, Andi Sõmmer, Urmas Suurpuu, Peeter Uisk ja vallasekretär Inge Dobrus.

♦ Määrati projekteerimistingimused mesila majandamise hoone püstitamiseks Saksaveski kinnistule Leeli külas.

♦ Anti kirjalik nõusolek Mare Kunimäele sauna püstitamiseks Kõdara kinnistule Sudiste külas.

♦ Anti ehitusluba Rudo Püksile külalistemajade nr. 7, 8 ja 9 laiendamiseks Metsanurga kinnistul Tuhalaane külas ning kasutusluba Lembit Sootsi omandis olevale Leeli talu noorkarjalauda sõnnikuhooldlale Leeli külas.

♦ Määrati toimetulekutootus 24 taotlejale kokku 27 134 krooni ja täiendav sotsiaaltoetus 22 abivajajale 21 800 krooni, lasteaiatoidutoetus 50% toidupäeva maksumusest kolmeks kuuks 2 lapsele ning laste õppekäikude toetus ühele õppurile. Raske ja sügava puudega isiku toetus määrati 8 vallakodanikule kokku 4535 krooni.

♦ Anti nõusolek Karksi-Nuias Veeorni ja Männiku tänava ääres 11 kuivanud kuuse mahavõtmiseks.

♦ Moodustati Karksi valla aastate 2008—2016 arengukava koostamiseks töörühmad ja määrati valdkondade eest vastutajad: haridus, huviharidus ja noorsootöö — Katrin Kivistik; kultuur, sport ja vaba aeg — Leili Nael; sotsiaalhoolekanne, tervishoid ja eluase — Liivi Loi; turvalisus ja kodanikukaitse — Tõnis Laurik; ettevõtlus — Arvo Maling; valla juhtimine, haldussuutlikkus, eelarve ja marketing — Arvo Maling; keskkond, kommunaalmajandus, valla ruumiplaneerimine ja tehniline infrastruktuur — Urmas Suurpuu.

• Jaak Põldma tutvustab lastele erinevaid sarvetüüpe.

LY LAANEMETSA fotod

LOODUSMAJA TEGUTSEB

2007. aasta oli Lilli loodusmajale tegus ja külalisterohke.

Aasta jooksul käis majas üle tuhande inimese. Edukalt kulges keskkonnaring „Sookolli kool“, mille koosseisus osaleti üle-eestilises kevade otsimise programmis. «Sookollid» jõudsid kolmesaja kooli hulgast kaheksa parema hulka ning kaks tublimat loodusvaatlejat — Liisi Oidema ja Marelle Sillaste — said võimaluse osaleda Soomaa looduslaagris.

Suvel toimus Keskkonna Investeeringute Keskuse toetusel looduslaager „Sookolli suvekool“, kus osales 20 last. Märtsis käivitus sama keskuse finantseerimisel täiendõppeprogramm „Opime selleks, et õpetada“. Aasta lõpuni kestnud projektis oli erinevaid õppepäevi ning käidi mitmes Riigimetsa Majandamise Keskuse looduskeskuses, kus tutvuti nende tegevustega.

Valla toetusel said kohaliku gümnaasiumi õpilased osa võtta riigimetsakeskuse programmidest ja istutada metsa. Kohaliku omaalgatuse programmi toetusel valmis mitetulundusühingu Lilli Looduskeskus kodulehekülge www.looduskeskus.ee.

Kodukandiprojekti „Õppiv küla“ toetusel moodustati õpiettevõtte „Lilli loodusturism“, kus osalised Age Laande, Asta Vilumets, Valli Öövel, Merike Soovik ja Saima Sildna said ettevõtlusega tegelemiseks koolitust ning kasutasid kohe ka oma teadmisi äriplaanide käivitamisel. Üks neist oli detsembrikuine „Muhklama“, kus osales küll ainult kolm gruppi, kuid ettevõtmine andis kogemuse ja uutesse tegevustesse kindlust.

Ülde oli eelmisel aastal loodusmajas kasutusel 22 riigimetsakeskuse loodushariduslikku programmi

• «Sookollid» meisterdasid jäneseid.

ja kaks pereüritust.

2008. aastal lõpetatakse õpiettevõtte projekt „Õppiv küla“, mille kokkuvõttev seminar toimub 13. märtsil kell 13 Lilli loodusmajas. Üritusel osaleb ka Karksi valla kodanike ühenduse ümarlause esindus.

Oodatud on kõik huvilised, kes ennast registreerivad 5. märtsiks Asta Vilumetsa telefonil 514 1214. Kokkusaamisel räägitakse tehtust ning õpiettevõtte inimeste juhendamisel mängitakse läbi näitlikke programme ja käelisi tegevusi. Eesti Külaliikumise «Kodukant» projektist teeb ülevaate sellele koordinaator Hele-Mall Kink.

Tänavu on loodusmajas põhiliselt metsakeskuse finantseeritud tegevused, nagu keskkonnaring „Sookolli kool“ (igal reedel kella 14—16.30), näitus metsanduslikust ajaloost, 30 tasuta loodushariduslikku kampaaniaprogrammi, pereüritused „Metsameeste meenutused“ 29. märtsil, „Tule- ja puupäev“ 26. aprillil ning 19. juulil „Ääle mõtsan ehk Lilli kollitrali“, mis toimub Nava talus ühiselt Nava lava projektiga.

Koostöös Viljandimaa Omavalitsuste Liiduga on planeeritud keskkonnainvesteeringute projekti toel kõigile Viljandimaa koolidele 2. klassi õppekava toetav loodushariduslik programmi „Elu metsas“. 15. maist kuni 15. septembrini tegutseb loodusmajas iga päev metsakeskuse teabepunkt.

Jaauanuaris ja veebruaris oli metsakeskuse talvekampaania programm „Kes elab metsa sees“. Sellest said osa Abja, Lahmuse, Türi, Rapla kahe, Tartu Miina Härma gümnaasium kahe ja Pärnu Ülejõe gümnaasium koguni neli klassiga.

Õpilased viisid koos jahimees Jaak Põldmaga metsloomadele sööta ning uurisid metsaelanike jälgi. Valli ja Anti ootasid lõkke juures teepotiga ning lapsed said lõkkel kaasavõetud vorse küpsetada. Loodusmajas meisterdati Asta juhendamisel metsamuhklit, vaadati loomafilme, katsuti oma käega Jaagu kaasavõetud jahitrofeesid ning kinnistati saadud teadmisi keskkonnamängude abil. Kahju ainult, et kohalik kool ei leidnud mahti tasuta programmidest osa võtta.

Riigimetsa Majandamise Keskuse kampaaniaprogrammide info saadetakse kampaania alguses kõikidesse koolidesse. Tundub, et õpetajateni see iga kord ei jõua.

29. märtsil kell 12 kutsume loodusmajja kõiki inimesi, kes on huvitatud selle kandi metsanduse ajaloost. Oodatud on lihtsalt huvilised, aga eriti need, kes soovivad jagada isiklikke mälestusi metsamehe töödest. Majas avatakse Jaak Põldma uurimustöö põhjal koostatud metsanduslik väljapanek.

Kauaegne Polli metsaülem esitleb ka oma värskest trükist tulnud raamatut „Polli metsakond ehk Polli-Lilli piirkonna metsandus“. Täpsem päevakava märtsi algusest RMK kodulehel www.rm.k.ee — puhkus metsas ning loodusmaja kodulehel www.looduskeskus.ee. Huvilistel, kes tahavad ka sõna sekka öelda, palun helistada Ly Laanemetsale telefonil 513 2994.

Ly Laanemets, Riigimetsa Majandamise Keskuse Sakala puhkeala juhataja

Lastebänd «K-Duur» peab sünnipäeva

Lastebänd «K-Duur» alustas oma tegevust 2001. aasta sügisel Karksi külas eramu keldris. Olemas olid vana kitarr ja trummikomplekt, basskitarri saime Sudistest ja klahvpill on pärit Karksi kultuurimajast. Võimenduse komplekteerisime vanadest võimendustest. Kuna töötas veel Karksi Lasteaed-Algkool, siis esimesed liikmed valis juhendaja Sulev Helin õpilastest kohalike lau- luõpetajate Sirje Veerme ja Anneli Mäeotsa soovitusel.

Juhendaja õpetas individuaalselt lapsed akorde võtma basskitarril ja klahvpillil ning lööma lihtsaid rütme trummidel. Laulmisoskust prooviti lastelauludega. Mänguoskuste arenedes lisati repertuaari keerulisemaid lugusid. Et Sulev Helin oli varem tegutsenud bändides, siis oli tal ka repertuaari pakkuda. Kaheksakümne aastatel oli ta töötanud lastega Kirblas ja täiskasvanutega Lihulas.

Lastebänd on nende aastate jooksul esinenud umbes nelikümne korda. Põhiliselt oleme üles astunud ümberkaudsetes külates,

Karksi-Nuias ja Viljandis. Tänu Karksi Kultuuriseltsi eestvedamisele käisime esinemas Rootsis. 2004. aastal osalesime ka noorte bändide päeval Vastemõisas.

1. oktoobril 2007 sai «K-Duur» viie-aastaseks.

Läbirääkimistega jõudsime otsu-

sele, et peame oma sünnipäevapidu 22. märtsil Karksi külamajas. Kokku on lubanud tulla kõik endised ja praegused liikmed. Päeva alustame eri koosseisude proovidega ja lõpetame kontserdiga kolmelt koosseisult, seejärel tantsime kõik koos.

Täname meie sponsorit osahin-

gut «Puidukoda» ja häid toetajaid Eesti Kultuurkapitali, kohaliku omaalgatuse programmi, Karksi Kultuuriseltsi ja Sudiste Maanaiste Seltsi.

Bändi esimene koosseis: Mariann Kruuse (laul ja klahvpill), Kristi Paimla (basskitarr), Tõnis Rahe (trummid), Sulev Helin (juhendaja ja kitarr), Ester Vister (laul ja klahvpill) ning Ermas Hein (basskitarr).

2003. aasta septembris alustas tööd noorem (teine) koosseis: Elen Uuk (laul, klahvpill ja tamburiin), Elerin Loit (laul ja klahvpill), Kaspar Paimla (basskitarr), Kauri Sõlg (trummid), Tõnis Rahe (kitarr) ja Lauri Mõts (basskitarr).

2007. aasta septembris alustas tööd kolmas koosseis: Reelika Ragun (laul ja klahvpill), Kristel Jõesoo (laul ja klahvpill), Rivo Fomitšev (basskitarr) ja Arvi Pihlap (trummid).

Valli Helin

• Lastebänd: Lauri Mõts basskitarri ja Tõnis Rahe trummidega, solist Elen Uuk, klahvpillimängija ja ka solist Eleriin Loit ning juhendaja kitarril Sulev Helin. ERAKOGU

• “TERE” õhtul oma ööbimiskohas.

INDREK PALU foto

«TERE» kõlas üle Viljandimaa

Euroopa Noored Eesti Büroo toe-tuse leidnud rahvusvaheline noor-soovahetus tõi Karksi valda kokku noori viiest Euroopa riigist: Portuga-list, Taanist, Prantsusmaalt, Rumee-niast ja mõistagi Eestist.

Välismaalased saabusid 16. veebruari õhtuks bussiga Karksi lasteae-da, kus ees ootasid Karksi noored, kes olid külaliste tuleks ette valmistanud nii ruumid kui õhtuse supi.

Põnevad õpitoad

Nädala alguses toimusid kultuuri-keskuses õpitoad. Noorsoovahetu-se käigus jõudsid Karksi valda selli-sed Euroopa nimed, nagu diskor ja muusikaprodutsent Booma Inglis-maalt ning etniliste trummide asja-tundja Didier Pajot Prantsusmaalt.

Bändi aitas koos Margus Põldsepaga kokku seada Richardt Nielsen Taanist ning tantsu juhendasid Eestis tuntud tegijad Waco ja Kadi agentuurist «PMP».

Õpitoad olid intensiivset tegevust täis ning õhtutel tutvustati rahvusi ja nende roogasid, mängiti noorte endi ettevalmistatud mängu ja tunti üks-teise kõrval olemisest rõõmu. Õhtud lõppesid suurte ringidega, kus igauks

andis eelnenud päevast lühikese kir-jelduse.

Kolmepäevase õppimise järel koostas Nicolas Nade Prantsusmaalt õpitubades omandatu põhjal ühtse etteaste.

Noorsoovahetuse lõpptulemust esitasime Viljandi Kultuurimajas, Karksi-Nuia Gümnaasiumis ja Kark-si Valla Kultuurikeskuses. Need kõik võeti vastu suurepäraselt ning kind-lasti andsid need noortele julgust ja lisasid enese väljendamise oskust.

Viimastel päevadel oli mitu arute-lu Euroopa noorte probleemidest. Ilmnes, et koolivägivalla asjus on meil ühised mured. Pakuti ka lahendusi, millest enam rõhutati kooli ja kodu suurema koostöö vajadust.

Lahedaimaks esinemiseks kuju-nes viimane etendus kultuurikesku-ses, kus meil oli au täita üks osa vaba-riigi aastapäevapeost. Huvitav oli esi-neda just sellel peol, kuhu olid kogu-nenud valla erksamad inimesed. To-re oli ka see, et gümnaasiumi õpeta-jad nägid oma õpilaste esinemisi.

Energia, mis selle viie maa noorte sees pulbitseis, pani tõesti kohati õhu värelema ning andis jõudu ja motivat-siooni mõelda ka järgmisel aastal sa-malaadne ettevõtmise korraldamisele.

Tänu tegijaile

Täna väga Karksi valla noori osa-võtliku suhtumise eest tegevuste or-ganiseerimisel ja osalemisel! Tänu tei-le, Signe Pugal, Martin Sarv, Aleksan-der Rahnel, Kaido Kadaja, Aadu Kuni-mägi, Gert Seegel, Epp Elias, Henri Purtsak, Laura Kaljula, Laura Sipel-gas, Sander Pajuri, Marko Aasna, Ma-rek Org, Greete Vaher, Liina Soosaar, Ege Rannak, Eneli Pöder ja Kristi Pa-lu, et aitasite selle ettevõtmise noor-tekeskusele nii lihtsaks teha.

Sama grupiga on plaanis minna vii-de Viljandimaa noortekeskusse, et viia sinna meie noorsoovahetuse sõnumid.

Täname koostöö eest Karksi Valla Kultuurikeskust ja selle töötajaid, Karksi Lasteaeda ja Karksi-Nuia Güm-naasiumi!

Kindlasti on plaanis jätkata sama-laadseid ettevõtmisi. Siinkohal soovin kõikidele, kes noortekeskuse ettevõt-mistest tahavad osa saada, head õp-peedukust ja käitumist, sest teeme kõike tihedas koostöös kooliga.

Järgmine rahvusvaheline noor-soovahetus toimub selle aasta 27. maist kuni 5. juunini Taanis. Meilt saab osaleda kaheksa noort.

Indrek Palu

Karksi-Nuia tuleb keelemeister Heinsaar

Emakeelepäeva puhul kutsub Karksi-Nuia raamatukogu kõiki 13. märtsil kell 15 kohtuma kirjaniku ja filoloogi Mehis Heinsaarega (34), kel-le igapäevatöö on luua sõnade ja kee-lemängude pooltest nauditavaid kir-jandusteoseid. Mehis tunneb, et teda on mõistetud teenima eesti keelt. Ta on suisa öelnud: “Ainus, mis elujõu tagasi annab, on kirjutamine eesti keeles.”

Mehis Heinsaar on juba üle küm-ne aasta avaldanud novelle, jutuko-gumikke ja romaani „Artur Sandmani lugu ehk teekond iseenda teise otsa”. Peaaegu kõik neist on saanud tun-nustuse mõne vabariikliku preemia-na. Talle on kaks korda antud Tugla-se novelliauhind (2000. aastal novelli “Liblikmees” ja 2002. aastal “Ilus Armin” eest), Betti Alveri auhind no-vellikogu „Vanameeste näppaja” eest ja 2001. aasta Kultuurkapitali kirjan-duse sihtkapitali aastapreemia „Här-ra Pauli kroonikad” eest. Viimati mai-nitud preemiale kandideerib Mehis ka sellel aastal jutukoguga „Rändaja õnn”.

Mehis Heinsaar on ise öelnud, et ta tahab kogu aeg riskida ja proovida uusi žanre, et mitte jääda aina ühte ja

sama lugu kirjutama. “Ei saa muutu-da valmisküpseks kirjanikuks, kellelt oodatakse, et tema järgmine raamat on samasugune nagu eelmine.” Krii-tikutelt on Heinsaar valdavalt kiidu-sõnu kuulnud.

Möödunud aasta lõpul sõitis Me-his Heinsaar Gotlandile, et lõpetada seal Rakvere teatril mõeldud näi-dend “Oodates katku”. Teatrilavadel on mängitud ka kirjaniku näidendid „Artur ja Paul ehk Veidi enne maail-ma loomist”, „Liblikmeest” ja tema juttude põhjal lavastatud tantsueten-dust „Maja Jaama uulitsas”.

Mehis Heinsaart võiks nimetada uue aja Kitzbergiks, sest teist nii tun-nustatud Karksi-Nuias koolis käinud ja siin elanud kirjanikku pole nimeta-da. Paljude Mehise juttude ainekstik leiab aset Viljandi- ja Valgamaa maastikel.

Ärgem laskem reaalsuseks muu-tuda fraasil “Ükski prohvet pole kuul-us omal maal”, tulge ja laenu tage raamatukogust Mehise raamatuid ning küsige temalt põnevaid küsimu-si kirjandusõhtul, sest nii viite te en-nast kurssi nii Karksi-Nuia kui ka ko-gu vabariigi parima novellikirjaniku loominguga.

Koos kirjandusõhtuga avatakse raamatukogus ka Mehis Heinsaare ema Luule Torimi maalinäitus.

Mare Torim

• Mehis Heinsaar Tartu kultuuri-aasta aunimetuste tseremoonial 9. veebruaril Tartus Athena Keskuses.

LAURI KULPSOO foto

Ordulinnuse laat

Austatud käsitöömeistrid, mesini-kud, sepad, kunstnikud, väketoitlus-tajad...!

Laupäeval, 12. juulil kella 8—18 toimub Karksi ordulinnuses laat.

Korraldajad panevad laadaplatsile suure telgi. Müügi-pinna (220 x 67 cm laud) rent telgis on 250 ja väljaspool telki 2 x 2 m pinna rent 150 krooni.

Laadast osavõtuks registreeruda meili teel kultuurikeskuse@karksi.ee

või telefonidel 435 5529, 5198 1363 (Kai). Kirjapanekul lisada nimi, tele-fon, postiaadress, tootevalik ja müü-gipinna suurus. Täsuda tuleb saade-tud arve alusel.

Kauplejatelt ootame teemakohast riietust (linane hame, keskaegne rõi-vas, talupojariietus vms.). Soovi kor-ral pakume abi kergemat sorti linase rõivaese muretsemisel.

Tulge kauplemal!

Maryo Šljaiteris, kultuurikeskuse juhataja

KULTUURIKALENDER

KULTUURIKESKUS

3.—31. 03 Juta Räägeli vildinäitus „Villavõlu” kultuurikeskuse 2. korruse fuajees. Näituse avamine 3.märtsil kell 15

T, 4. 03 kell 19 Kontserttuur „Kuldse trio kuldvara”. Sooduspilet 100, eelmüügist 125, kohapeal 150 krooni

N, 6. 03 kell 19 „Endla” teatri etendus „Koduabiline”. Piletid 100/80 krooni

L, 8. 03 kell 14 Seltskonnatantsuturniir. Pealtvaatajatele 30 krooni, lastele tasuta

L, 8. 03 kell 20 Naistepäevapidu ansambliga „PS Troika”. Pilet eelmüügist 100, kohapeal 120 krooni

R, 14. 03 kell 17 Klubi „Höbeniit” kohtumisõhtu

22.—23. 03 Baltikumi breiktantsuvõistlus „Best 30” 1vs1. Baltimaade eelvoor

Venemaal toimuvale ülemaailmsele breiktantsu võistlusele

Endla teatri lasteetendus „Muinasjutt Põial-Liisist”

T, 25. 03 kell 11 Vabariigi aastapäevale pühendatud kontsert-mõtisklus „Mu kodu, mu õnn”. Korraldavad Raadio 7 ja Eesti Kirikumuusikute Liit

R, 29. 03 kell ? Piletite müük ja broneerimine telefonil 435 5529, meilil kultuurikeskus@karksi.ee või koha-peal E ja K kella 14—19 valla kultuurikeskuses (Viljandi mnt.1, Karksi-Nuia).

NOORTEKESKUS

R, 7. 03 kell 17 Naistepäeva karaokevõistlus

T, 11. 03 kell 18 Noortekeskuse aktiivi koosolek

R, 14. 03 kell 17 Noortekeskuse avatud piljarditurniir

21.—23. 03 Rahvusvaheline breiktantsuvõistlus „TOP-30”

K, 26. 03 kell 17 Noortekeskuse avatud lauatenniseturniir

KARKSI KÜLAMAJA

N, 6. 03 kell 10 Külas Riina Treial

K, 19. 03 kell 12 Meisterdamispäev

N, 20. 03 kell 12 Eakate keskpäev

L, 22. 03 kell 18 „K-Duuri” sünnipäev, kontsert kõigile

R, 28. 03 kell 15 “Eesti 1913—1941 filmiarhiivis”, lektor Olav Kruus

LILLI KÜLAMAJA

K, 5. 03 kell 12 „Kevad meie õues”. Külas on Leili Nael ja Saida Lökk Karksi-Nuia aiandusseltsist. Räägime keskkonnast. Müügil seemned

R, 7. 03 Raamatute väljapanek “Kauis Naine”

N, 20. 03 kell 12 Kevadpidu-moeshow ja talendijaht

POLLI KÜLAMAJA

R, 14. 03 kell 13 Kevadkaunistuste valmistamine

R, 28. 03 kell 11.30 „Eesti 1913—1941 filmiarhiivis”, lektor Olav Kruus

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

K, 13. 03 kell 15 Kohtumine Mehis Heinsaarega, Luule Torimi maalinäituse avamine

T, 18. 03 kell 11 Viktoriin algklasside õpilastele Eno Raua loomingust

N, 20. 03 kell 11 Loeme muinasjutte ja joonistame

Näitused

23. 02—12. 03 „Eesti ajaloo kujundajad”,

23. 02—8. 03 „Minu Eesti” (lastele),

3. 03—20. 03 „Keelemeister Mehis Heinsaar”,

10.—29. 03 „Murdekeeles” (lastele),

13.—29. 03 Luule Torimi maalinäitus

SUDISTE KÜLAMAJA

L, 8. 03 Naistepäeva tähistamine

N, 20. 03 kell 11 Kohtumine hooldustöötaja Riinaga

Ringide tegevus kokkulepitud aegadel.

TUHALAANE KÜLAMAJA

N, 6. 03 kell 14 „Tere, kevad!” Seemnete müük

R, 7. 03 kell 19 Disko

R, 28. 03 kell 19.30 „Eesti 1913—1941 filmiarhiivis”. Lektor Olav Kruus

KARKSI-NUIA GÜMNAASIUM

3. —7. 03 „Mystfesti” koolitused

K, 5. 03 4.—6. klassi tüdrukute võrkpall Suure-Jaani Gümnaasiumis

N, 6. 03 1.—3. klassi T ja P rahvastepall Viljandi Spordihoones

N, 6. 03 kell 15 „Meediamulli” 3. voor (10. klassi võistkond) Paalalinna Gümnaasiumis

R, 7. 03 kell 12 „Diskopall” algklassidele

kell 13.45 Luulelavastus „Anna – naine Haavakivilt”, seadja ja esitaja Linda Olmaru, tasuta

E, 10. 03 „Tähelepanu, start!” teatevõistlused

10.—14. 03 Humanitaarinete nädal

N, 13. 03 Maakonna koolilehtede päev Karksi-Nuia Gümnaasiumis

R, 14. 03 Rahvusvaheline „Känguru” matemaatikavõistlus

R, 14. 03 1.—3. klassi T ja P rahvastepall Viljandi Spordihoones

R, 14. 03 Kooli kõrgushüppepäev

15.—23. 03 Koolivaheaeg

24.—25. 03 Näitus „Kauis lihavõttemuna”

N, 27. 03 Maakonna algkoolide teatripäev Kildu koolis, osalevad 2a ja 3a

KARKSI-NUIA LASTEAD

R, 14. 03 kell 10 Emakeelepäev

N, 20. 03 kell 10 Lihavõtted

R, 28. 03 kell 10 Laste laulu- ja folklooripäev

LILLI LOODUSMAJA

N, 13. 03 kell 13 Projekti „Õppiv küla” infopäev

L, 29. 03 kell 12 Metsameeste meenutused

Keskkonnaring „Sookolli kool” igal reedel kella 14—16.30

Õnnitleme sünnipäeva puhul!

3. märts	Sale-Helge Org	Karksi-Nuia	65
5. märts	Sofia Ruusväli	Äriküla	85
8. märts	Hellen Sarv	Lilli	75
8. märts	Kalju Kivisild	Karksi-Nuia	70
12. märts	Helju Kaseorg	Karksi-Nuia	80
16. märts	Lembit Loopre	Karksi-Nuia	65
21. märts	Albert Torim	Karksi	85
24. märts	Rein Sellik	Karksi	65
25. märts	Olga Nassar	Morna	75
26. märts	Raivo Räägel	Karksi-Nuia	65

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid!

29. jaanuaril sündis Tuhalaanes Aivi Anijärve ja Tarmo Tamme perre poeg TARMO.

2. veebruaril sündis Kõvakülas Kati Toompalu ja Marek Kase perre tütar LIINA.

6. veebruaril sündis Karksis Helina Hendriku ja Lennart Leiteni perre poeg RAIT.

20. veebruaril sündis Karksi-Nuias Aileli ja Rene Kuke perre poeg REENO-RAIT.

Karksi konstaablijaoskonnas 2007. aastal

2007. aastal registreeriti Karksi konstaablijaoskonna teeninduspiirkonnas (Karksi, Abja ja Halliste vald ning Mõisaküla linn) 164 kuritegu, mida on 22 võrra vähem kui 2006. aastal. Nendest avastati 89 ehk 54,2 protsenti.

164-st kuriteost moodustasid vargused 64 ehk 39 protsenti. 2006. aastaga võrreldes on varguste üldarv vähenenud 22 võrra. Kehaliste väärkohtlemiste arv on jäänud samale tasemele, kuid vähenesid sõiduki joobes juhtimised 29-lt 22-le.

Karksi jaoskonna konstaablid koostasid 2007. aastal 533 väärtomaterjali — 103 rohkem kui 2006. aastal.

Suurt tähelepanu on pööratud liikluse turvalisuse tagamisele. Piirkonna konstaablid tabasid 432 liikluseeskirja nõuete rikkujat. Sealhulgas tehti kindlaks 39 alkoholi joobes juhti, 46 juhtimisõigusega isikut ning 93 sõidukiiruse ületajat, mis võrrelduna eelnevate aastatega on tunduvalt rohkem.

Veel korraldati 9 politseioperat-

siooni avaliku korra ja turvalisuse tagamiseks. Nende käigus tabati 65 alkoholi joobes alaealist.

Karksi vallas registreeriti eelmisel aastal 61 kuritegu. Võrreldes 2006. aastaga on kuritegude arv jäänud praktiliselt samaks. Registreeriti 28 vargust. Üldine kuritegude avastamise protsent oli 44,3. Registreeritud kuritegudest 18 protsenti moodustavad aasta jooksul teist korda alkoholi joobes tabatud mootorsõiduki juhid (11), võrreldes 2006. aastaga on see arv vähenenud 3 võrra.

Karksi vallas registreeriti 370 väärtetu (2006. aastal 311). Vallas tabati kokku 250 (180) liikluseeskirja rikkujat, neist 27 (34) alkoholi joobes mootorsõiduki juhti ning 36 (32) juhtimisõigusega juhti, lisaks 47 (35) lubatud sõidukiiruse ületajat.

Tabati 46 (48) isikut, kes tarvitasid avalikus kohas alkoholi. Kindlaks tehti ka 27 (14) alkoholi tarvitanud alaealist.

Taimo Tugi,

Karksi jaoskonna juhtivkonstaabel

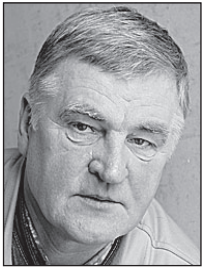
Jaak Sala — 60

Tuntud moto- ja autosportlane Jaak Sala tähistas Eesti Vabariigi 90. juubeli aegu oma 60. sünnipäeva.

Jaak Sala (pildil) on edukalt sõitnud motokrossi, kuid säravamad medalid tulid talle hoopis bagikrossis. Nõukogude Liidu meistrivõistluste pronks- ja hõbemedal on need väärikad autasud paljude võidetud auhindade seas, mille üle ta täna uhkust tunneb.

Oma juubelil sai ta kokku kõikide endiste konkurentide ja klubi-

kaaslastega, et meenutada võidukihutamisi. Ühine meiegi kõikide õnnitlejatega ning soovime talle tugevat tervist ja palju õnne edaspidiseks.

Leo Liiber,

Karksi Vallavolikogu spordikomisjoni esimees

• Mets elab omasoodu, oodates kevadet. Ja metsaradadel liiguvad loomad, sealhulgas kitsed ja põdrad, kes meelsasti söövad vastistatut puukeste latvu. Vasakpoolsel pildil on kahjustatud männistik, mille kõrval, teda asendama on istutatud kuusk. Paremal näeb kahjustatud, kaht latva kandvat kuuske, millest head palki ei saa. HELGI KALDMA fotod

Riigimetsa Majandamise Keskus korraldab end ümber

Riigimetsa Majandamise Keskus muudab oma struktuuri. Selle kohaselt on keskusel 1. juulist metsa haldamise, majandamise ja turustamise üksus. Metsamajanduslikke regioonide on kolm: Kirdes keskusega Sõmerul, Kagu keskusega Ristipalos ja Edela keskusega Paikuse. Edela regiooni moodustavad Viljandi ja Pärnu maakond ning

saared. Kõik metskondade piirid ühildatakse maakondade piiridega.

Viljandi metsaülemaks saab senine Kabala metsaülem Elor Ilmet. 29. veebruari andmetel tuleb maakonda kaks toimumiskeskust: Kabala ja Oisu. Täpsemad ümberkorraldused saavad teatavaks aprillis.

Allikas: RMK

Metropoliit Stefanus peab Karksi-Nuias liturgia

Pühapäeval, 9. märtsil tuleb ülipühitsetud Stefanus Karksi-Nuia ja peab meie apostliku õigeusu kirikus piiskopliku liturgia. Pärast teenistust on metropoliidil ametlik kohtumine vabariigi presidendiga tema kodutalus Armal.

Seega on meie valla rahval ja eelkõige meie piirkonna õigeusklikel võimalus kohtuda metropoliidiga ja saada osa tema liturgilisest teenistusest. Kasutagem siis seda võimalust ja tulgem 9. märtsil kirikusse!

Heino Luik,
kirikuvanem

EESTI APOSTLIK-ÕIGEUSLIK KIRIK
TALLINNA PEAPIISKOPKOND

**Karksi-Nuia
Püha Aleksei kirik**

**Pühapäev 9. märts
Kell 10:00 piiskoplik liturgia**
Teenib ülipühitsetud Stefanus,
Tallinna ja kogu Eesti metropoliit

Kogu õigeusuuline ristrahvas ja samuti igaüks, kellele õigeusk lähedane, on lahkesti oodatud ja kutsutud Jumalat austama ning ülistama koos Õigeusu Koguduse ülemhinge karjasega ja osa saama Jumala õnnistusest piiskopi läbi, kes ju Issandast kutsutud — nagu Apostel ütleb — «julgestama ja lohutama» (Rm 12:8)

**Mälestame jäädavalt
lahkunuid ja avaldame kaas-
tunnet omastele**

KARL-AUGUST NEERING
16. 09. 1926 — 16. 02. 2008
Karksi-Nuia

JAAN SIPELGAS
13. 12. 1918 — 16. 02. 2008
Polli

HEINO SALURI
13. 03. 1951 — 30. 01. 2008
Karksi-Nuia

Esimesed sõjajärgsed

Pealinnakeskne nelja leheküljega "Õhtuleht" avaldas suhteliselt palju kuulutusi ja reklaami. Mälestati lahkunuid, otsiti sugulasi, sooviti tööd, reklaamiti sööklaid ja restorane, "Saku" õlut, kingsepa- ja rätsepaartelle jne. Sooviti osta mantleid, ülikondi, riiet, vilte, kalosse, jalgrattakumme, vaipu, mööblit, lapsevankreid, kudemismasinaid, sõiduauto varuosi, fotoparaate ja fototarbeid, grammofone ja -plaate jt. Kolleksionaarid soovisid vanu asju, sealhulgas postmarke.

Kuninga tänav 6 asunud Evald Eichentali margiäri jäi suletuks, sest omanik oli Eestist lahkunud 1944. aasta septembris. Kuuldavasti jätkas Eichental tegutsemist antikvaarina USA-s.

Aeg-ajalt sai Abja-Paluoja raamatupoest osta tsellofaankotikestesse pakitud vanu tembeldatud nõukogude postmarke, nende hulgas sõjaeelseid, meil vähe tuntud seeriaid.

Ostukuulutustes sooviti ka vanu, Eesti Vabariigis ilmunud raamatuid, ajakirju, ajalehtede järejutte jm.

1948. aastal alustas EK(b)P Keskkomitee Ajaloo Instituut Lenini teoste väljaandmist, neid oli tõlgitud sarja venekeelse neljanda trüki järgi. Teosed olid kvaliteetpaberil, kõvas tumepruunis dermatiinköites koos ümbrisega ning iga köide eraldi pappkarbis. Ärgul oli esimese köite trükiarv 15 000, köite hind 8 rubla. Ajalooõpetajaid sunniti tervet sarja ette tellima.

Samal ajal ilmus ka Stalini teoste analoogiline sari, mida jõuti kuni 1955. aastani välja anda 32 köidet. Lenini teoste viimane, 45. köide ilmus 1970. aasta kevadel, tiraaz vaid 5000 eksemplari, köite hind 65 kopikat. Köide sisaldas Lenini viimaseid "kirju seltsimeestele" aastail 1921–1923.

Suur osa ilukirjandust ja kooliõpikud olid paksul kollakal paberil ja pehmes, lahti lõikamata köites. Hävitatud endisaegete teoste asemel toodi raamatukokku uustrukid, peamiselt vene autorite tõlketeadused, nagu Maksim Gorki "Minu ülikoolid", Aleksei Tolstoi triloogia "Kannatuste rada", Aleksei Novikov-Priboi "Tšusi-ma", Lev Tolstoi "Sevastopoli jutustused", Mamin-Sibirjaki "Privalovite miljonid", Aleksandr Serafimovitši "Raudne vool", Dmitri Furmanovi "Tšapajev", Ilja Ehrenburgi "Torm", Mihhail Solohhovi "Vaikne Don", Konstantin Simonovi "Päevad ja ööd" jt.

Ka noortele ilmus hulk tõlkekir-

jandust: Novikov-Priboi "Esimese järgu kapten", Aleksei Tolstoi "Kuldvõtme ehk puunukk Buratino seiklused"; Arkadi Gaidari "Timur ja tema meeskond", Valentin Katajevi "Polgu poeg", Venjamin Kaverini "Kaks kaptenit", Lev Kassili "Mu kallid poisid", Nikolai Ostrovski "Kuidas karastus teras", Aleksandr Fadejevi "Noor kaardivägi" jt. Mõnest varem loetud teosest tehti mängufilm, mida käisime kinos vaatamas.

Välja anti kaks illustreeritud koguteost: juba 1945. aastal ilmus pehmes köites "Eesti Kaardiväe Laskurkorpuse võitlustee" ja 1947. aastal "Saksa fašistlik okupatsioon Eestis". Viimati nimetatud teoses kirjutati mitu Punaarmee sooritatud kuritegu sakslaste arvele.

Eesti keelde tõlgiti ka faktiderohke "Salajane sõda Nõukogude Venemaa vastu". Selles kirjeldati üksikasjalikult välismaiste luureteenistuste katseid aastail 1918–1935 nõukogude võimu kukutada. Raamatus avaldati ka kolme, aastail 1936–1938 toimunud kõmulise Moskva kohtuprotsessi üksikasju. Riiklik süüdistaja oli neil NSVL peaprokurör, hiljem N. Liidu välisminister ning alaline esindaja ÜRO-s Andrei Võišinski. Peaaegu kõigile kohtualustele nõudis Võišinski surmanuhtlust, mis ka mõisteti ja täide viidi. Hukati ligi kaks kolmandiku kõrgemast nõukogude ohvitserkonnast.

Teost sain lugeda ema õppesiooni ajal Tartu Õpetajate Instituudi raamatukogu lugemissaalis, välja seda ei antud. Hrustšovi võimule tulles 1954. aastal varem ilmunud poliitiline kirjandus hävitati, sealhulgas eespool nimetatud koguteosed. Selleks ajaks olid mitu Eesti Laskurkorpuse sõjasangaritest ohvitseri sattunud põlu alla, hukatud või kandis vanglakaristust, nende hulgas Karksi vallas 1892. aastal sündinud, hilisem korpuse staabiülema Jaan Lukas, kes suri 1953. aastal Siberi vangilaagris. Laskurkorpuse võitlusteest ilmus hiljem mitu "parandatud" kordustrukki.

1950. aastal alustati Stalini preemia saanud nõukogude autorite eestikeelde tõlgitud romaanide sarja väljaandmist. Kõvas köites raamatute hulka sattus ka Eesti autorite teoseid. 1948. aastal ilmus Leningradis ajakirjas "Zvezda" vähetuntud ajakirjaniiku Hans Leberechti Eesti küla kollektiviseerimist käsitlev pikem jutustus (romaan) "Svet v Koordi". Lugu päl-

• 1956. aasta 27. august. Liinibuss tegi Hallistes avarii, vigastatud polnud. Mehed fotol on tollases tüüpilises riietuses: peas sonid ja seljas impregneeritud riidest mantlid. Tagumise bussi katusel on näha pagasi kinnitamise võre.

vis Stalini isikliku heakskiidu ning seda peeti Stalini preemia vääriliseks. Eesti keeles ilmus romaan "Valgus Koordis" algselt 1949. aastal. Hiljem tõlgiti seda 23 keelde. Koostöös "Lenfilmiga" tegi stuudio "Tallinnfilm" 1951. aastal romaanist esimese Eesti värvifilmi, kus peaosalist Paul Runget kehastas estraadilaulja Georg Ots.

Kord Tartust naasnuna rääkis ema, et tema vennanaise Lehte kaksiköde Aino olla Tallinnas töötades saanud tuttavaks kirjanik Hans Leberechtiga, kelle ta kutsus suveks oma vanemate koju Kangrote tallu Kiisa külas Põlva- ja seal ollagi kirjanik alustanud romaani "Valgus Koordis" kirjutamist. Nimetus "Koordi" pärinevat Hansu emapoolse vanaema kodust Järva- ja maal, kus 1910. aastal Peterburis sündinud poiss oli veetnud lapsepõlve. Romaani prototüüp oli ta võtnud Kiisa külast, nende hulgas Aino koos õdede, isa ja emaga – romaanis keskmik Johannes Vao pere.

Filmis kehastas Johannes Vaod Aleksander Randviir, tema naist Katrin Välle ja tütar Ainot Valentina Tern. Kehvik Roosi Risti osas oli Evi Rauer. Traktorist Juhan Kändu mängis Ants Eskola, "bandiit" Robert Kurvestit Lembit Rajala, partorg Muulit Aleksander Mälton, NKVD ohvitseri Ants Lauter, kehvik Kristjanit Rudolf Nuude ja pime-Saamot Hugo Laur.

Enne sõda USA-s Hollywoodis töötanud ning 1947. aastal esimese Nõukogude Eesti mängufilmi "Elu tsitadellis" teinud režissöör Herbert Rappoport kae all sai romaani filmiversioonist tüüpiline ameerikalik põnevusdraama (kurjade jõudude meelevalds vaevelnud külla saabub hea "valge" mees, kes külarahvale toetudes kurjad kahjutuks teeb ning küla- piigade hulgast pruudi leiab; lõpuks annab ka tõrges äiapapa noorpaarile õnnistuse). Filmi taustaks kõlavad Stalinit ja kolhoosielu ülistavad laulud.

Läbinisti propagandistliku sisuga film saavutas tänu eesti tippnäitlejate osalusele suure publikumenu. Seni pole eestikeelset filmikoopiat leitud, Eesti Televisioon näitas venekeelset varianti viimati 6. septembril 2004.

Ahto Jänes

Mulgi Kultuuri Instituut otsib Mulgimaalt (Tärvastu, Paistu, Halliste, Pärsti, Abja, Mõisaküla, Saarde, Karksi, Helme, Tõrva, Hummulu ja Põdrala) head näidet mulgi talust (häärberist) koos kõrvalhoonetega. Soov on omandada see talukoht ja taastada omaaegses ilus ning rajada sinna Mulgi Külustuskeskus.

Info tel. 528 4740, Arvo. Maling@karksi.ee.

Müüa pidevalt ehituslikku saamaterjali ja sisevoodrilaudu. Info tel. 510 3938.

Halumasina teenus, kartulimüük. Info tel. 506 0979.

Üürile anda või müüa 4-toaline kesküttega korter Karksi-Nuias. Info tel. 513 5871.

Lp. tellija! Võtan õmblustööd E 9—15, T, K, N 9—17. Info tel. 433 1215; 5568 1376. M. Tamm.

MASSAAŽ, erinevad stiilid: klassikaline rootsi, mee-, šokolaadi-, spordi- ja väikelaste massaaž. Kalda 6a, II korrus, Karksi-Nuia. Registreerimine tel. 5850 3864 või 5612 1387. Kristi Palu.

Süstin koeri ja kasse marutaudi vastu pühapäeval, 30. märtsil Karksi-Nuia turu juures kella 12—13, ärimaja juures kella 13.30—14. Palun kaitske oma lemmikloomi ohtliku nakkushaiguse eest. Raja Lepik, tel. 515 1497.

28. veebruaril Pöögla külas kaduma läinud väike pruunikas pikakarvaline koer, musta kaelarihmaga. Leidjal teatada telefonil 5803 7745.

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia Postkontor, 69102. Toimetust: Maire Torim (toimetaja, tel. 435 5523, fax 435 5522, e-post maire.torim@karksi.ee), Heiki Arro, Inge Dobrus, Helve Joon, Erika Krjutškova, Olav Renno ja Ülle Roomets.